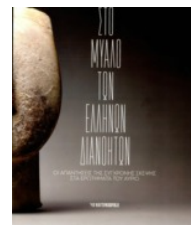

1. ΑΔΗΛΟΣ Η ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΗΛΟΥ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Μέσο: ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ_ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: ...03/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: ...03/06/2026

Σελίδα: 82

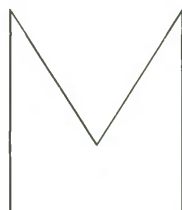
Χρήστος Ζερεφός

Καθηγητής, Πρόεδρος του Διεθνούς Κοινού των Ακαδημιών,
Εθνικός Εκπρόσωπος για την Κλιματική Αλλαγή

Άδηλος η ανθεκτικότητα
της Δήλου
στην κλιματική κρίση

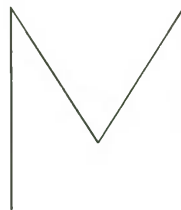

ΣΤΟ ΜΥΛΟ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΑΝΟΗΤΩΝ

ελέτες που υποστηρίζουν το έργο της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, δείχνουν ότι η Μεσόγειος είναι από τις πιο ευάλωτες στην κλιματική κρίση περιοχές του πλανήτη στο παρόν και στο μέλλον. Η UNESCO έχει προσδιορίσει στην περιοχή αυτή 240 μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και της φύσης, τα οποία

απαιτούν ιδιαίτερη προστασία ως προς την έκθεσή τους τόσο στα στοιχεία της φύσης όσο και στις ανθρώπινες παρεμβάσεις του μέλλοντος. Σε επιστημονική εργασία που έγινε σχετικά με τη μελλοντική τρωτότητα των μνημείων της UNESCO στη Μεσόγειο, από τα 240 μνημεία βρέθηκε ότι 13 είναι τα πιο ευάλωτα. Από αυτά, τα 5 βρίσκονται στην Ελλάδα και τα υπόλοιπα σε άλλες περιοχές της Μεσογείου. Ένα από τα πιο ευάλωτα αποτελεί το νησί της Δήλου. Η τρωτότητα της νήσου στην κλιματική κρίση οφείλεται κυρίως στη γεωγραφική της θέση. Η Δήλος βρίσκεται στο σταυροδρόμι αέριων ρύπων, είτε αυτοί μεταφέρονται από ρυπασμένες περιοχές στην Ελλάδα ή και την Τουρκία είτε από υποθαλάσσιες εκπομπές. Οι αέριοι αυτοί ρύποι απειλούν με οξείδωση ή και άλλους μηχανισμούς το περιβάλλον, τις υποδομές και τα ίδια τα μνημεία της Δήλου. Ένας ακόμα παράγοντας επικινδυνότητας είναι και η σεισμικότητα της περιοχής και φυσικά η γεινιάσή της με το ηφαίστειο της Σαντορίνης και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο του Κολούμπου.

ία από τις επιστημονικές εκστρατείες που υιοθέτησε και υποστήριξε, η «Πρωτοβουλία 21» ήταν και η εγκατάσταση υποδομής στη Δήλο για την παρακολούθηση της εξέλιξης των απειλών που υφίσταται, τόσο από τη γεωγραφική της θέση όσο και από την εξελισσόμενη κλιματική κρίση. Η κλιματική κρίση συμβάλλει στην αύξηση

ακραίων καιρικών φαινομένων, η ραγδικότητα των οποίων, με τη σειρά τους, μπορεί να επιφέρει σημαντικές αλλαγές και υποβάθμιση στα μνημεία της νήσου. Επίσης, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας και η αύξηση του ψεκασμού με θαλασσινά ύδατα σε όλη την περιοχή, καθώς και ο εμπλουτισμός της ατμόσφαιρας με αυτά, τονίζουν την ανάγκη συνεχούς παρακολούθησης της νήσου για την καλύτερη προστασία της και από την κλιματική κρίση.

Η «Πρωτοβουλία 21» αποφάσισε να υποστηρίξει τη συνεργασία ερευνητών από το Κέντρο Ερεύνης Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας της Ακαδημίας Αθηνών, το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, με την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών παρακολούθησης όλων των σχετικών περιβαλλοντικών παραμέτρων. Το πρόγραμμα αυτό είναι αποτέλεσμα των αποφάσεων ειδικού Συνεδρίου που έγινε στην Αθήνα τον Φεβρουάριο του 2019 στο Υπουργείο Εξωτερικών, στα συμπεράσματα του οποίου τονίστηκε από Έλληνες ερευνητές, με πρόταση δική μου και του κ. Ευάγγελου Κυριακίδη, Αναπληρωτή Καθηγητή στο University of Kent, η ανάγκη προστασίας των μνημείων από τα εξελισσόμενα ακραία καιρικά φαινόμενα λόγω της ανθρωπογενούς κλιματικής κρίσης. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών κ. Αντόνιο Γουτερές τη συγκατέλεξε μεταξύ των εμβληματικών προτάσεων και την πρόταση αυτή υποστήριξε και παρουσίασε ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της χώρας το 2019 στην ειδική διάσκεψη του ΟΗΕ για την Κλιματική Κρίση, στη Νέα Υόρκη.

ίναι προφανές ότι η προστασία της εμβληματικής νήσου Δήλου, στην οποία γεννήθηκαν δύο σπουδαίοι θεοί, ο Απόλλων και η Άρτεμις (ο Απόλλων έδωσε το όνομά του στο διαστημικό πρόγραμμα Apollo της NASA, που οδήγησε τον άνθρωπο στη Σελήνη, και, περίπου 50 χρόνια αργότερα, το πρόγραμμα Artemis συνεχίζει αυτή την πορεία), είναι

υψίστης σημασίας. Η Δήλος έμεινε και θα μείνει στην ιστορία όχι μόνο για τη συμβολική σύνδεσή της με δύο από τα μεγαλύτερα βήματα της ανθρωπότητας στην εξερεύνηση της Σελήνης, αλλά και γιατί άρχισε έγκαιρα να εξοπλίζεται για να αυτοπροστατευθεί από τις αρνητικές επιπτώσεις της ανθρωπογενούς υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Η κλιματική κρίση θα μείνει για αρκετές δεκαετίες και το κόστος της, αν δεν παρθούν μέτρα έγκαιρα, έχει υπολογισθεί ότι θα υπερβεί τα 130 τρισεκατομμύρια δολάρια έως το τέλος του 21ου αιώνα. Η Επιστήμη θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα δεδομένα και να προειδοποιεί, γνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία της πρόβλεψης.